

MUSIKK - sett i et sufiperspektiv

Denne artikkelen ble publisert i Visjon, juli 2008; er inspirert av og har henter sitater fra den indiske sufimesteren Hazrat Inayat Khan, som brakte sufismen til Vesten i 1920 årene. I artikkelen blir han referert til som Murshid; som betyr lærer

Da jeg var i 20-årene, bodde jeg i Paris, og i en av bok-kassene langs Seinen, fant jeg en liten oransje bok med tittelen "Musikk" Denne boka snakket rett til hjertet mitt, og i de neste årene leste jeg den om og om igjen. Den var føde for sjelen min – Giza-I-Ruh
"Sufiene kaller musikk for Giza-I-Ruh, og bruker den som et middel til å oppnå spirituell fullkommenhet; for musikk gir næring til hjertets ild, og flammene som reiser seg derfra opplyser sjelen"

"Musikk; ordet vi bruker i vår dagligtale, er ikke annet enn et bilde av vår Elskede. Og hva er vår Elskede og hvor er vår Elskede? Vår Elskede er vårt opphav og vårt mål. Vi ser vår Elskede i det som er vakkert rundt oss, og den delen som ikke er synlig for oss, er den indre skjønnheten som vår Elskede taler om til oss"

Murshid forklarer hvordan vi oppfatter det vakre som harmoni; alt det som tiltrekker oss i farge, form, linjer eller i en personlighet, tilhører den virkelige skjønnhet; vår Elskede. Det er vår egen begrensning som hindrer oss i å se hele Guds vesen. Gjennom musikken er vi i stand til å fatte et glimt av harmonien som virker i skaperverket.

Åndedrettet og stemmen

Selv om vi ikke virkelig kan fatte skapelsesmysteriet, har vi fått et verktøy vi kan bruke for å forbinde oss med vår guddommelighet og med vår Elskede: pusten vår.

Åndedrettet forbinder oss med Gud. "Alt som eksisterer i universet eksisterer ved hjelp av åndedrettet. Åndedrettet er lyd – ikke en lyd ørene våre kan høre, men en fin lyd."

Åndedrettet og ånden vår uttrykker seg via åndedrettet. Hver stemme er forskjellig, og stemmen forandrer seg med vår egen utvikling – i tone og tonehøyde, og innholdet i ordene våre får også stemmen vår til å forandre seg.

Vi sier; tale er sølv, men tie er gull. Dette ordtaket råder oss til å veie våre ord og ikke snakke mer enn nødvendig. Murshid sier at ikke et uttalt ord forsvinner. Det lever og vibrerer ut fra den ånd det ble uttalt i – helt til det har fullført sin misjon.

Oppdratt i den kristne kulturarven, var det først da jeg leste i den lille musikkboka at jeg virkelig forsto betydningen bak åpningsordene i Bibelen: "I begynnelsen var ordet"

Alle religioner lærer at lyd er opprinnelsen til skapelsen, men vårt komparative språk hindrer oss i å forstå dette fullt ut, fordi *"Sannhet er det som ikke kan uttales"*

Det gamle greske ordet Mousiké betyr musikk, dans, poesi og mime. I mange av dagens afrikanske språk finnes den samme rike betydningen; f. eks Ngoma som betyr musikk, poesi og dans. Her finnes ingen ord for bare musikk. For meg symboliserer dette at vi er skapt med muligheten for å sanse og uttrykke vårt guddommelige opphav gjennom følelse, sinn og kropp – vi er hele vesener som kan uttrykke og erfare musikk, og som hele vesener kan vi også erfare og uttrykke vårt sanne vesen – kropp, følelse, sinn og ånd.

Musikk:

Musikk er det språket som snakker rett til hjertene våre; på samme måte som Naturen kan gjøre det. Og utenfor den fysiske lyden som ørene våre oppfatter, er musikken – eller harmonien i hele skaperverket.

"Av musikk ble verden skapt, og ved musikk blir den igjen trukket tilbake til kilden som skapte den" "Det som er skjønnheten i hele skaperverket er dette; at skapelsen har virket to veier: på den ene side har den uttrykt seg, og på den andre har den skapt seg til en mottakelig så-jord"

Det er skjønnhet å betrakte og øyne å se den med, lyder å lytte til og ører å høre dem med.....

I tidligere tider i Østen; Kina, Japan, Indonesia og Arabia, var musikk en hellig kunstart, og de første budskap fra Gudene ble gitt i sang. Musikk ble lært til de unge for å forfine manerene og følelsene deres. Også i middelalderens Europa var musikken en hellig kunst, og musikerne og komponistene skapte musikk som hadde en eneste hensikt; å ære og prise Gud. De fleste komponistene opp til 1800-tallet hadde sitt virke i kirker og katedraler, og hver uke ga de sin musikk til menigheten og til Gud. Denne perioden kuliminerte med Johann Sebastian Bach som har skapt velkjente og vakre flerstemte kor og orkesterstykker - der alle stemmene møtes i en harmoni som løfter hjertet i glede og hengivenhet til skjønnheten. Datidens komponister hadde som sitt mål å skape harmonisk og vakker musikk i fullkommen balanse. *"Henimot den Ene; Den fullkomne kjærlighet, harmoni og skjønnhet"* Sufiens mål er å forfine alle sine sanser slik at hun/han kan reflektere dette i hele sitt vesen; i tale, handling, tanke og følelse.

For en sufi er musikk et hellig uttrykk for det Guddommelige. *"Blant alle kunstarter, er musikk spesielt hellig fordi det er et eksakt miniatyrbilde av universets lov."*

Livet er en linje fra det begrensede til det ubegrensede, og begge aspekter er alltid i oss. Det som er viktig er å tone seg inn mot det ubegrensede inne i oss i stedet for å bli fanget av begrensningene i den materielle verden som omgir oss. Å lytte til harmonisk musikk kan være en stor hjelp i denne "stemmingen"

Fra det begrensede til det ubegrensede

"Vi lever og beveger oss og har vårt vesen i musikk, og vi trekkes mot musikken fordi hele vårt vesen er musikk". Murshid refererer til en gammel skapelseslegende: Gud skapte en figur av leire og ba sjelen om å gå inn i den. Sjelen nektet, for den elsker frihet, men da ba Gud englene om å spille musikk inn i leirfiguren. Sjelen ble fortryllet av musikken og inntok villig leirfiguren, og slik ble den menneske. Det er tre viktige lover vi kan finne i legenden, sier Murshid. Først: Sjelens natur er frihet, og for sjelen er hele livets tragedie at den er berøvet dette. For det andre: Legendene forklarer at den eneste grunnen til at sjelen inntok leirfiguren, var for å kunne oppleve livets musikk, og på den måten gjøre musikken forståelig for seg selv. Fra disse to mysteriene avdekker det tredje seg for oss, og dette mysteriet er mysteriet over alle mysterier: Den ubegrensede delen av oss blir begrenset og jordbunden for å kunne gjøre dette livet, som er det ytre livet, mer forståelig.

Vi er begrensede vesener med en sjel som kommer fra og skal tilbake til det ubegrensede

Hazrat Ali .- en annen Sufi mester sier: *"Be til Gud som om du ser Gud"* Med dette mener han at hver og en av oss må finne vårt eget sanne ideal, og dette idealet finnes gjemt i hjertet. Hvis jeg følger mitt ideal, vill det lede meg gjennom livet, og jeg vil være i harmoni med enhver person og situasjon jeg møter. Vi er alle enkeltnoter i Guds musikk, vi passe alle perfekt inn, og vi er alle nødvendige for å fullende skapelsesverket; akkurat slik alle orkesterinstrumentene trenges for å kunne uttrykke en symfoni; bassens dybde, fiolinenes og fløytenes melodistemmer, perkusjonsinstrumentenes rytmespill, harmonistemmene i strykere og blåsere - og dirigenten som former det samlede uttrykket.

Et gammelt ordtak sier: Harmoni er Guds gave til mennesket og melodien er menneskets rop til Gud. Jeg tror vi alle har vår visjon eller misjon på jorda – billedlig sett er vi en melodi, og vi må bruke livet vårt til å forfine denne melodien slik at den kan passe inn i Universets harmoni.

Hellige ord

En sufi resiterer hellige lyder og Guds vakre navn; Wazifaene. *”det er ordets makt som arbeider i hvert atom i kroppen for å gjøre den full av klang og i stand til å være et medium mellom det ytre og det indre livet. I denne prosessen utvikles evnen til å kommunisere med musikkens språk. Og hva lærer musikken oss? Musikk trener oss i harmoni, og dette er magien bak musikk. Å oppnå spiritualitet er å erkjenne at hele universet er en symfoni – i denne er hvert individ en note, og hans/hennes lykke beror på at en blir perfekt stemt til universets harmoni”*

**My soul counselled me and charged me to listen for voices that rise neither from the tongue nor the throat
Before that day I heard but dully, and nought save clamour and loud cries came to my ears;
But now I have learned to listen to silence, To hear its choirs singing the songs of ages,
Chanting the hymns of space, disclosing the secrets of eternity**

Kahlil Gibran

Alia Kirsten

Artikkelforfatteren er initiert i Sufi Order International. Hun leder åpne meditasjoner to kvelder i måneden hvor alle interesserte kan delta. Det holdes også årlig helgekurs med Aziza Scott 1.helg i november på NaKuHel senteret i Asker.

Aziza er leder av Sufi Orders esoteriske skole.

Opplysninger om meditasjonskvelder eller kurs: ki.a@online.no eller telefon 918 34 695